

WSPÓLNE OPODATKOWANIE A KWOTA WOLNA W 2022

Kalina Kaczmarek

OSOBY SAMOTNIE WYCHOWUJĄCE DZIECKO

- Z dniem 1 stycznia 2022 roku uchylono przepis który umożliwiał samotnym rodzicom rozliczanie się razem z dzieckiem.
- Rozliczenie to polegało na umożliwieniu dla osoby, która jest panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą, w stosunku do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, jeżeli ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym samotnie wychowywał dzieci rozliczenie się razem z dzieckiem.
- W takim wypadku podatek mógł być określony, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci.
- Dzięki takiemu sposobowi obliczenia podatku kwota wolna od podatku jest realizowana dwukrotnie, analogicznie jak przy wspólnym opodatkowaniu małżonków. W konsekwencji, dla samotnego rodzica takie rozliczenie było korzystne podatkowo.

Od 1 stycznia 2022 roku przepis ten został uchylony. W zamian za to ustawodawca wprowadził ulgę. Polega ona na możliwości odliczenia od podatku 1500 zł. Zwrócić należy uwagę, że ulga ta jest w stałej wysokości. Nie zwiększa się ze względu na ilość posiadanych dzieci. Warunki do zastosowania ulgi też zostały zmodyfikowane. Odliczenie przysługuje, gdy jest się:

- a) panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką albo rozwodnikiem,
- b) osobą, w stosunku do której orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów,
- c) osobą pozostającą w związku małżeńskim z osobą pozbawioną praw rodzicielskich lub odbywającą karę pozbawienia wolności.

Dodatkowo trzeba spełniać warunek samotnego wychowywania dzieci:

a) małoletnich,

b) pełnoletnich, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,

c) pełnoletnich do ukończenia 25. roku życia, jeżeli w roku podatkowym dzieci te:

– nie były opodatkowane podatkiem liniowym lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym, z wyjątkiem najmu prywatnego,

– nie podlegały opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym lub ustawy z dnia 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych,

– nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b lub przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152, w łącznej wysokości przekraczającej 3089 zł, z wyjątkiem renty rodzinnej.

Od 1 stycznia 2022 r.

- Samotny rodzic po nowelizacji przepisów został pozbawiony możliwości rozliczenia się z dzieckiem, tym samym podwójnej kwoty wolnej od podatku.
- Najbardziej na tej zmianie stracili rodzice zarabiający powyżej pierwszego progu podatkowego, bowiem wspólne rozliczenie z dzieckiem umożliwiało uiszczenie do organu podatkowego znacznie niższego podatku dochodowego.
- Od 1 stycznia 2022 roku osoba samotnie wychowująca dziecko może dokonać jedynie odliczenia od podatku kwoty 1500 zł.
- Uczące się dziecko może zarobić jedynie 3089 zł, aby rodzic nie utracił prawa do wspólnego rozliczenia.

Od 1 lipca 2022 r.

- Ustawodawca od 1 lipca 2022 roku planuje zmodyfikować ponownie rozliczenie samotnego rodzica.
- Proponuje się powrót do możliwości rozliczenia się samotnego rodzica z dzieckiem.
- Tym samym uchylona będzie ulga dla samotnego rodzica.
- Polski  ad wprowadzi regulacj , które umożliwi wspólne rozliczenie z dzieckiem. Będzie ona przysługiwała dla rodzica lub opiekuna prawnego, będĄcego pannĄ, kawalerem, wdowĄ, wdowcem, rozwódkĄ, rozwodnikiem, osobĄ, w stosunku do której orzeczono separacj  w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobĄ, której mĄ zonek zosta  pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa kar  pozbawienia wolności, jeżeli ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym samotnie wychowuje dzieci:

1) małoletnie,

2) pełnoletnie, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,

3) pełnoletnie do ukończenia 25. roku życia, uczące się w szkołach,, w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci, z uwzględnieniem art. 7, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany na zasadach określonych w tej ustawie.

- Rozliczenie z pełnoletnim uczącym się dzieckiem ma być możliwe, gdy dziecko nie osiąga dochodów, z wyjątkiem:
 - renty rodzinnej, podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych na skali podatkowej
 - lub zgodnie z art. 30b oraz przychodów zwolnionych osiąganych przez podatników do 26 roku życia i korzystający z tzw. zwolnienia na powrót powyżej zwiększonego progu.
- Przychody te nie będą mogły przekroczyć dwunastokrotności kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

W roku 2022 jest to kwota 16 061,28 zł

Renty rodzinne małoletnich dzieci nie będą doliczane do dochodów rodziców. Oznacza to, że dziecko będzie traktowane jako odrębny podatnik i obok rodzica korzystać z kwoty wolnej w wysokości 30 tys. zł.

Kwota progowa będzie automatycznie waloryzowana, bez obowiązku nowelizowania przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Waloryzacja renty socjalnej następuje w marcu.

Wspólne rozliczenie z dzieckiem będzie miało zastosowanie również do osób, mających ograniczony obowiązek podatkowy, samotnie wychowujących w roku podatkowym dzieci, jeżeli łącznie spełniają następujące warunki:

1) mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej;

2) osiągnęły podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody w wysokości stanowiącej co najmniej 75% całkowitego przychodu osiągniętego w danym roku podatkowym;

3) udokumentowały certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Wspólne rozliczenie z dzieckiem nie dotyczy osób mających miejsce zamieszkania na terytorium Wielkiej Brytanii, bowiem nie jest ona państwem członkowskim Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego ani Konfederacji Szwajcarskiej.

W skrócie:

- Samotni rodzice odzyskują możliwość **wspólnego rozliczenia z dzieckiem!**
- rodzice będą mogli korzystać ze zwiększonej kwoty wolnej od podatku w wysokości **45 000 zł** (lub 60 000 zł w przypadku dziecka z niepełnosprawnością).
- Do kwoty **16 061,28 zł** wrośnie od lipca kwota zarobków możliwa do osiągnięcia przez dziecko, aby nie pozbawić rodzica ulg podatkowych.

WSPÓLNE ROZLICZENIE MAŁŻONKÓW

- Zmiany, które znalazły się w programie Nowego Polskiego Ładu, upraszczają wspólne rozliczenia podatkowe.
- Mianowicie wspólne rozliczenie z małżonkiem jest dostępne już w pierwszym roku trwania małżeństwa.
- W konsekwencji oznacza to, że zawierając małżeństwo w grudniu, podatnicy mogą rozliczyć się wspólnie za dany rok.
- Wspólne rozliczenie małżonków, którzy wzięli ślub w trakcie roku, możliwe jest już od rozliczenia za 2021 rok, czyli w zeznaniu rocznym składanym do kwietnia 2022 roku.

Do 30 czerwca 2022 r.

- Jeśli współmałżonek pracownika nie uzyskuje **żadnych** dochodów i zostanie złożony wniosek
 - dochody nie przekroczą 120 000 zł – wtedy pracodawca będzie pobierał zaliczkę w wysokości 17% i stosował podwójną kwotę zmniejszającą podatek 2 x 425 zł;
 - dochody przekroczą 120 000 zł – wtedy pracodawca nadal będzie pobierał zaliczkę w wysokości 17% i stosował pojedynczą kwotę zmniejszającą podatek 1 x 425 zł.
- Nie ma urzędowego druku, na którym zawiadamiasz pracodawcę o zamiarze wspólnego rozliczenia się z współmałżonkiem.

Od 1 lipca 2022 r.

- Jeśli współmałżonek pracownika nie uzyskuje **żadnych** dochodów i zostanie złożony wniosek
- dochody nie przekroczą 120 000 zł – wtedy pracodawca będzie pobierał zaliczkę w wysokości 12% i stosował podwójną kwotę zmniejszającą podatek 2 x **300** zł;
- dochody przekroczą 120 000 zł – wtedy pracodawca nadal będzie pobierał zaliczkę w wysokości 12% i stosował pojedynczą kwotę zmniejszającą podatek 1 x **300** zł.
- Nie ma urzędowego druku, na którym zawiadamiasz pracodawcę o zamiarze wspólnego rozliczenia się z współmałżonkiem.

OŚWIADCZENIE
pracownika
dla celów ulgowego obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy
od osób fizycznych w r.*

Niniejszym proszę płatnika

(nazwa zakładu pracy)

o zastosowanie ulgowego sposobu obliczania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, określonego w art. 32 ust. 1a ustawy, gdyż:

zamierzam opodatkować dochody łącznie z małżonkiem,

przewidywane dochody współmałżonka za r. wyniosą ,

czyli mieszczą się w niższym przedziale skali podatkowej.

O zmianach w stosunku do stanu wynikającego z oświadczenia zawiadomię zakład pracy przed wypłatą wynagrodzenia za miesiąc, w którym zaszła zmiana.

OŚWIADCZENIE
pracownika
dla celów ulgowego obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy
od osób fizycznych*

Niniejszym proszę płatnika

(nazwa zakładu pracy)

o zastosowanie ulgowego sposobu obliczania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, określonego w art. 32 ust. 1a ustawy, gdyż:

- 1) zamierzam opodatkować dochody łącznie z małżonkiem,
- 2) współmałżonek nie uzyskuje(a) żadnych dochodów,
- 3) moje przewidywane dochody za rok wyniosą zł.

O zmianach w stosunku do stanu wynikającego z oświadczenia zawiadomię zakład pracy przed wypłatą wynagrodzenia za miesiąc, w którym zaszła zmiana.

Przykład

Pracownik złożył pracodawcy (w 2022 r.) oświadczenie o zamiarze wspólnego opodatkowania dochodów z małżonkiem (nie złożył oświadczenia PIT-2). Z oświadczenia wynika, że przewidywane dochody pracownika **nie przekroczą górnej granicy** pierwszego przedziału skali podatkowej (tj. 120 000 zł), a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów. Przy obliczaniu zaliczki na

podatek dochodowy, pracodawca od miesiąca następnego uwzględni:

425 zł kwoty zmniejszającej podatek od 1 lipca 2022 r.: 300 zł

Przykład

Pracownik złożył pracodawcy (w 2022 r.) oświadczenie o zamiarze wspólnego opodatkowania dochodów z małżonkiem (nie złożył oświadczenia PIT-2). Z oświadczenia wynika, że przewidywane dochody pracownika **przekroczą górną granicę** pierwszego przedziału skali podatkowej (tj. 120 000 zł), a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów. Niezależnie od osiągniętych dochodów u danego pracodawcy, przy obliczaniu zaliczki na podatek pracodawca **nie powinien stosować 425 zł kwoty zmniejszającej podatek od 1 lipca 2022 r.: 300 zł** oraz potrącać zaliczkę na podatek w wysokości 17% od 1 lipca 12% ustalonej podstawy.

Przykład

Na podstawie przedłożonego przez pracownika oświadczenia PIT-2, pracodawca rozliczając zaliczkę na podatek dochodowy pomniejsza ją w 2022 r. o 425 zł od 1 lipca 2022 r. o 300 zł, zgodnie ze złożonym oświadczeniem. W miesiącu lipcu 2022 r. **pracownik złożył oświadczenie o wspólnym rozliczaniu ze współmałżonkiem**, oraz wskazał w nim, że jego dochody w 2022 r. **nie przekroczą górnej granicy** pierwszego przedziału skali, a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów.

W takim przypadku pracodawca powinien przy obliczaniu zaliczek:

za miesiące od stycznia do czerwca 2022 r.:

uwzględnić 425 zł kwoty zmniejszającej podatek

w lipcu 2022 r.:

uwzględnić 300 zł kwoty zmniejszającej podatek

od sierpnia 2022 r.:

600 zł kwoty zmniejszającej podatek (w podwójnej wysokości).

Przykład

Na podstawie przedłożonego przez pracownika oświadczenia PIT-2, pracodawca rozliczając zaliczkę na podatek dochodowy pomniejsza ją w 2022 r. o 425 zł od 1 lipca 2022 r. o 300 zł, zgodnie ze złożonym oświadczeniem. W miesiącu lipcu 2022 r. **pracownik złożył oświadczenie o wspólnym rozliczaniu ze współmałżonkiem**, oraz wskazał w nim, że jego dochody w 2022 r. **nie przekroczą górnej granicy** pierwszego przedziału skali, a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów. W takim przypadku pracodawca powinien przy obliczaniu zaliczek:

za miesiące od stycznia do czerwca 2022 r.:

- uwzględnić 425 zł kwoty zmniejszającej podatek

w lipcu 2022 r.:

- uwzględnić 300 zł kwoty zmniejszającej podatek

od sierpnia 2022 r.:

- 600 zł kwoty zmniejszającej podatek (w podwójnej wysokości).

Przykład

Na podstawie przedłożonego przez pracownika oświadczenia PIT-2, pracodawca rozliczając zaliczkę na podatek dochodowy pomniejsza ją do 30 czerwca 2022 r. o 425 zł a od 1 lipca 2022 r.

o 300 zł, zgodnie ze złożonym oświadczeniem. W miesiącu lipcu 2022 r. **pracownik złożył**

oświadczenie o wspólnym rozliczaniu ze współmałżonkiem lub jako osoba samotnie wychowując dziecko, oraz wskazał w nim, że jego dochody w 2022 r. **nie przekroczą górnej granicy**

pierwszego przedziału skali, a małżonek nie uzyskuje żadnych dochodów. W miesiącu sierpniu 2022 r. wynagrodzenie ze stosunku pracy wyniosło: 6 800 zł (podstawowe koszty uzyskania przychodów, pracownik nie jest uczestnikiem PPK).

1	Wynagrodzenie za pracę		6 800,00 zł
2	Wynagrodzenie chorobowe		- zł
3	Zasiłek		- zł
4	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop		- zł
5	Zmienne urlopowe		- zł
6	Prowizja		- zł
7	Świadczenie niepieniężne (opodatkowanie i oskładkowane)		- zł
8	Łączny przychód (poz. 1 + poz. 2 + poz. 3 + poz. 4 + poz. 5 + poz. 6 + poz. 7)		6 800,00 zł
9	PPK - pracownik - 2% (podstawa wymiaru składek na FUS: poz. 11 x %)	0,0%	- zł
10	PPK - pracodawca - 1,5% (podstawa wymiaru składek na FUS: poz. 11 x %)	0,0%	- zł
11	Podstawa wymiaru składek na FUS Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Łączny przychód z wyłączeniem świadczeń chorobowych (poz. 1 + poz. od 4 do 7)		6 800,00 zł
12	składka na ubezpieczenie emerytalne	9,76%	663,68 zł
13	składka na ubezpieczenie rentowe	1,50%	102,00 zł
14	składka na ubezpieczenie chorobowe	2,45%	166,60 zł
15	Razem składki na FUS (poz. 12 + poz. 13 + poz. 14)		932,28 zł
16	Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne Podstawa wymiaru składek na FUS - składki FUS (poz. 11 - poz. 15)		5 867,72 zł
17	Składka na ubezpieczenie zdrowotne do pobrania Podstawa wymiaru składki x 9% (poz. 16 x 9 %)	9%	528,09 zł
18	Zaliczka na podatek dochodowy obliczona zgodnie z przepisami obowiązującymi na dzień 31.12.2021 r. w celu obniżenia składki zdrowotnej do jej wysokości (dochód x 17% - 43,76 zł kwota zmniejszająca podatek)		911,30 zł
19	Koszty uzyskania przychodu KUP (250 zł lub 300 zł)	250 zł	250,00 zł
20	Podstawa do opodatkowania (zaokrąglona do pełnych złotych) Łączny przychód - KUP - składki FUS (poz. 8 - poz. 19 - poz. 15)		5 618,00 zł
21	Kwota zmniejszająca podatek (złożone oświadczenie: PIT-2)		600 zł
22	Zaliczka na podatek Podstawa do opodatkowania x % podatku (poz. 20 x %)	12%	74 zł
23	Zaliczka na podatek dochodowy do pobrania zaokrąglona do pełnych złotych		74 zł
24	Do wypłaty Przychód - składki na FUS - zdrowotna - zaliczka na podatek - wpłata na PPK pracownika [(poz. 8 - poz. 7) - poz. 15 - poz. 17 - poz. 23 - poz. 9]		5 265,63 zł